

Kako varni so plastični, tekstilni in kovinski izdelki za vsakdanjo uporabo, ki se prodajajo v EU?

Nacionalni organi za nadzor trga iz 12 držav članic so sodelovali v okviru pobude za varnost izdelkov, ki jo je financirala Evropska komisija, da bi preverili prisotnost nevarnih kemikalij v pogosto uporabljenih nizkocenovnih izdelkih.

Kaj je bilo preizkušeno?

Akreditirani laboratorij je analiziral skupno 128 vzorcev izdelkov iz petih kategorij (poceni potrošniški izdelki iz plastike, otroški izdelki iz plastike, otroška oblačila in obutev, otroški izdelki s tekstilnimi deli ter modni nakit), kupljenih prek spleta in v fizičnih trgovinah v 12 državah.

Preizkusili so jih na prisotnost škodljivih kemikalij, kot so per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS), ter težkih kovin, kot so kadmij, nikelj in svinec. Med preizkušenimi izdelki so bile igrače, kostumski rekviziti, slinčki, sončna očala za otroke, majice, namizni pribor in napihljivi bazeni.

Kaj morate storiti?

- **preverite** portal [Safety Gate](#), da ugotovite, ali so bile prijavljene kakršne koli težave v zvezi z izdelkom, ki ga želite kupiti;

- **kupujte** v spletnih trgovinah, kjer sta jasno navedena proizvajalec in distributer izdelka;
- **ne** spite z nakitom – če se pojavi alergijska reakcija, ga prenehajte nositi in poiščite zdravniško pomoč;
- **izogibajte se** nevarnim kemikalijam, kot so PFAS, ki so prisotne v nekaterih plastičnih in vodoodpornih materialih (vključno s kopalniškimi zavesami), tako da izbirate tekstilne izdelke, obdelane z naravnimi voski ali nefluoriranimi premazi;
- o vseh nesrečah ali **varnostnih težavah v zvezi z vašimi izdelki poročajte** organu za varstvo potrošnikov na [Consumer Safety Gateway](#).

Rezultati preizkusov

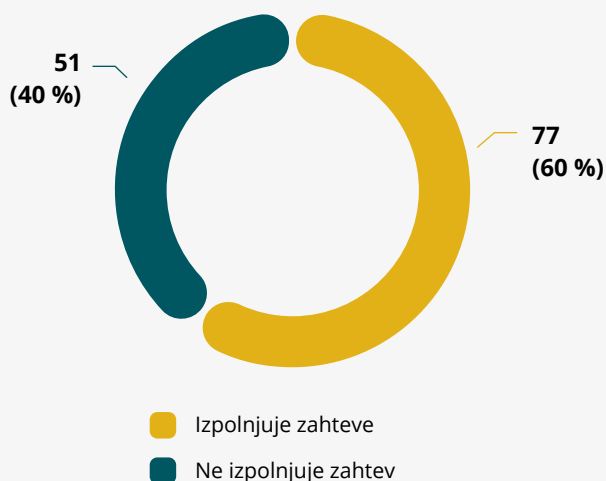
25 od 128 vzorcev (20 %) ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev preizkušanj.

Skupno je 17 od 53 (32 %) preizkušenih kosov otroških oblačil in obutve vsebovalo ravni omejenih kemikalij, kot so PFAS in kratkoveržni klorirani parafini (SCCP), ki so presegale dovoljene mejne vrednosti.

Od 12 preizkušenih vzorcev poceni nakita so 4 (33 %) vsebovali previsoke ravni kadmija, niklja ali svinca.

Trije od 33 (9 %) poceni potrošniških izdelkov iz plastike, kot so ovitki za telefone, igrače in kopalniške zavese, preizkusov niso uspešno opravili. Dva sta vsebovala perfluorooktansulfonat (PFOS), tretji pa previsoke ravni kadmija. PFOS spada v skupino per- in polifluoroalkilnih snovi (PFAS), tako imenovanih „večnih kemikalij“, ki se pogosto uporabljajo za odbijanje olja in vode v izdelkih. V naravi in človeškem telesu se ne razgradijo zlahka.

Izpostavljenost PFAS in težkim kovinam povečuje tveganje za motnje imunskega sistema, hormonsko neravnovesje, raka, nevrološke poškodbe in kožne alergije. Otroci so še posebej občutljivi na ta zdravstvena tveganja.

Kakšna so tveganja?

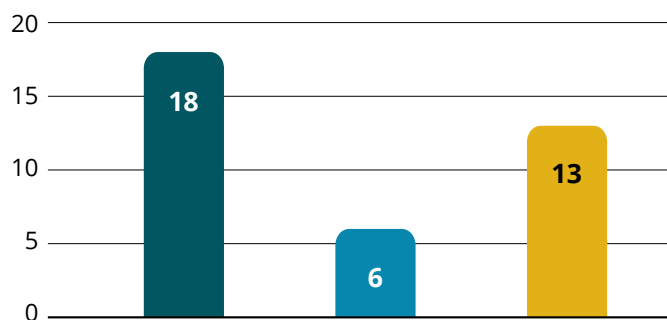
Zaradi dolgotrajne škodljivosti za zdravje in okolje so nekatere PFAS v EU že omejene. V obravnavi so tudi širše prepovedi za celotno skupino teh snovi.

Nekateri kosi modnega nakita v „boemskem slogu“ lahko sproščajo škodljive kovine, kot so kadmij, svinec ali nikelj, ki lahko poškodujejo ledvice in kosti, sprožijo alergije in celo povzročijo raka.

Kaj so storili nacionalni organi?

18 (35 %) od 51 izdelkov, ki niso uspešno opravili preizkušanja, je bilo ocenjenih kot izdelki, ki predstavljajo **resno tveganje**, 6 (12 %) kot izdelki, ki predstavljajo visoko tveganje, 13 (25 %) pa kot izdelki, ki predstavljajo nizko tveganje.

Za **6 izdelkov**, ki so bili ocenjeni kot škodljivi, so bila objavljena obvestila na portalu [Safety Gate](#), sistemu EU za hitro obveščanje o nevarnih neživilskih izdelkih.

Nacionalni organi, ki so sodelovali pri tem skupnem prizadevanju, so sprejeli naslednje ukrepe:

- prepovedana je bila prodaja 10 (20 %) od 51 izdelkov;
- 10 izdelkov je bilo umaknjenih s trga;
- 6 (12 %) izdelkov je bilo uničenih;
- 6 izdelkov je bilo odpoklicanih od potrošnikov.

